

EESTI
KESKKONNAJUHTIMISE
ASSOTSIATSIOON

KESKKONNATEADLIK ETTEVÕTJASKOND

TEABELEHT 30

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni teabeleht on mõeldud assotsiatsiooni liikmete ja laiemale üldsuse teavitamiseks EKJA tegevusest ja keskkonnajuhtimisest.

SISUKORD

Lk 2

Tiina Salumäe

Aasta parima Rohelise Kontori auhinna pälvis Statistikaamet

Lk 3

Kerlin Õunapuu

EKJA liikmete külastusreis Põhjamaadesse

Lk 5

Kerlin Õunapuu

EKJA koostab keskkonnajuhtimise konsultantidele Hea Tava

Lk 6

Marit Sall

Kliimamuutus kui võimalus

Lk 8

Mart Nõmper

Pakendiaruande auditi kitsaskohad praktikas ja lahendusvõimalused

Lk 9

Mirjam Vili

Uued reeglid keskkonnamõju hindamises

Lk 10

Uut keskkonnalastes õigusaktides

Lk 11

Keskkonnategevuse hea näide – STATISTIKAAMET

Lk 12

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

Sellekevadised töötoimetused on EKJA-l ja liikmetel käimas täie hooga.

Selle aasta esimeses pooles on toimunud mitmete ettevõtjate tegevuses olulisi muudatusi. Umbes 3000 Eesti ettevõtet puudutas uue aasta esimesest päevast jõustunud pakendiseaduse muudatused, mille kohaselt langetas neile kohustus hakata auditeerima nende esitatavaid pakendiaruandeid. Uus nõue tõi kaasa palju segadust, kuna Eesti ettevõtjate teadlikkus pakendiaruande esitamise kohustusest on madal ning antud nõue tuli paljude jaoks üllatuseks. Et ettevõtjaid selleks keeruliseks protsessiks ette valmistada, korraldasime EKJA poolt seminari, kus kajastati aktuaalseid muudatusi keskkonnanõugete valdkonnas, sh ka pakendiseaduse muudatusi. Pakendiaruande auditeerimise kitsaskohtadest ning soovitustest järgnevateks audititeks saab lugeda ka käesolevast teabelehest.

EKJA edendab jätkuvalt keskkonnateadlikku juhtimiskultuuri. Organisatsiooni keskkonnamõju võib oluliselt vähendada ka lihtsaid põhimõtteid – nagu näiteks Rohelise Kontori – järgides. Kuna kontorid tarbivad hinnanguliselt 40% maailma toorainest ja ressurssidest, on globaalse keskkonnaseisundi parandamiseks äärmiselt oluline ka kontorite keskkonnategevust „rohelisemaks“ muuta. EKJA peab oluliseks Rohelise Kontori põhimõtete propageerimist ja alates sellest aastast annab EKJA välja ka Rohelise Kontori tunnistusi. Esimestest tunnistuse saajatest võib lugeda juba järgmisel leheküljel.

Keskkonnateadliku ja tervikliku juhtimiskultuuri arendamise võtmeks on kindlasti koostöö. Sellest aastast teeme koostööd Eesti Kvaliteediühingu ja Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga, et ühiselt kaasa aidata ettevõtjate teadlikkuse suurenemisele ning konkurentsivõimelise ja vastutustundliku ettevõtluse arengule.

Lisaks juba mainitud teemadele saab seekordsest teabelehest lugeda ka EKJA liikmete külastusreisist Norra ja Taani, *cleantech* valdkonna arengust Eestis, EKJA eesmärgist parandada keskkonnajuhtimissüsteemide kvaliteeti, Statistikaameti keskkonnahoidlikust hoonest ning uutest reeglitest keskkonnamõju hindamise seaduses.

EKJA juhatus

Külastage EKJA kodulehte www.ekja.ee

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon

Lai 34, 10133 Tallinn

Tel: +372 627 6100

E-post: ekja@ekja.ee

www.ekja.ee

441 799
Trükitööde

MIX
Paber valmistatud
täielikult süsinikust
FSC® C092878

Trükitud looduslike õlide ja vaikude baasil valmistatud värvidega 100% taastoodetud paberile Cyclus Offset, millele on omistatud Euroopa Ühenduse ökomärgis. ©Ecoprint 2009

Aasta parima Rohelise Kontori auhinna pälvis Statistikaamet

Tiina Salumäe, SEI Tallinna kommunikatsiooniekspert

Miks prindime välja dokumente, mida me läbi ei loe? Või miks sõi-dame autoga kohtadesse, kuhu jala või jalgrattaga minemine ainult kasuks tuleks? Miks tundub ühe prügikast asemel kaks juba trigono-meetriaülesandena?

Aga miks mitte hoida keskkonda ja säästa oma rahakotti?

Selle aasta parima Rohelise Kontori auhinna sai Statistikaamet, Rohelise Kontori tunnistuse said Kuressaare Linnavalitsus, raamatupidamisfirma Rödl & Partner, Keskkonnaõiguse Keskus, Arhitektuuribüroo Pluss, Keskkonnainvesteeringute Keskus, Lasnamäe Linnaosavalitsus ja Balti Keskkonnofoorum. Esmakordselt andis Rohelise Kontori tunnistused seekord välja Eesti Keskkon-najuhtimise Assotsiatsioon.

Rohelise Kontori auhinna saaja, Statistikaameti, üldosakonna juhataja asetäitja Taimi Sauli sõnul tegid nad juba enne kontorimaja asukohavalikut uuringut, kuidas inimesed tööle tulevad. Nii töö-letulekuag kui viis sai üheks valikukriteeriumiks. Statistikaameti maja nutikad liftid toodavad pidurdusjõust elektrit, kõik kraanid on veesäästlikud, samuti reguleerib automaatika ruumide valgus-tust ning ventilatsiooni vastavalt vajadusele, kui loetleda üles osa keskkonnahoidlike tehnilisi lahendusi majas. Peale energia- ja ressursisäästulahenduste löövad statistikaameti töötajad kaasa nii tervishoiu kui keskkonnavalitustes. Näiteks töötajad on organiseer-nud majas rohevahetust, kus kollektiivi aiandushuvilised vahetavad kevadel taimi. Käiakse koos matkadel ja peagi avatakse töötaja-te toodud taaskasutatud esemete näitus. Organisatsioonis käib ka aktiivne jalgrattaga liikumist propageeriv kampaania. Lähemalt Statistikaameti headest näidetest saab lugeda käesolevast teabe-lehest lk-l 11.

Taimi Sauli Statistikaametist Rohelise Kontori auhinna vastu võtmas

Rohelise Kontori tunnistused

„Tegu on keskkonnaseisukohalt väga harukordse näitega, seda eriti avalikus sektoris,“ nentis Harri Moora. „Kontorihoonetehnilised lahendused, aga ka inimeste kaasamine keskkonnategevusse ei ole ainult Eesti mõistes kõrgem tase, vaid kindlasti võiks neid heaks eeskujuks tuua ka lausa Euroopa tasemel.“

Ühetunnistuse saaja, Kuressaare Linnavalituse keskkonnaspetsia-list ja Rohelise Kontori eestvedaja Katrin Koppel sõnul võtsid nemad suuna Rohelisele Kontorile 2014. aasta oktoobris. Tegevuskava võeti 30 tegevust, nende hulgas näiteks liikumisanuritega LED lampide panek koridoridesse, keskkonnahoidlike ürituste juhendi koostamine, ostujuhise tegemine kontoritarvete- ja seadmete soeta-miseks, töökoha valguse ja siseõhukvaliteedi mõõtmine, ökoloogilise jalajälje arvutamine. Indikaatorid, mida linnavalituse kontorites jälgitakse, on soojusenergia, elektrienergia, vee, kütuse ja kontori-paberi tarbimine, samuti liigiti kogutud jäätmete osakaal. Ning kuigi „inimestel on oma põhimõtted ja vahetevahel on ka kriginat kuulda, siiski, kes tasa sõuab see kaugele jõuab“.

Rohelise Kontori tunnistus antakse välja keskkonnahoidlike ja inimsõbralikele kontoritele kolmeks aastaks. Tunnistuse saamiseks peab kontor vastama kriteeriumidele, mille aluseks on Rohelise Kontori kontrollküsimustik, ning läbima ülevaatus. Tunnistus antakse välja kontorile, mitte organisatsioonile, kuna ühes organisatsioonis võib olla mitmeid erineva keskkonnamõjuga kontoreid. Pärast kolme aastat on võimalik tunnistust pikendada.

Euroopa Rohelise Kontori tunnistust on juba välja antud 12le avaliku ja erasektori organisatsioonile, seni andis seda välja SEI Tallinn, sellest aastast hakkab tunnistusi välja andma Eesti Keskkon-najuhtimise Assotsiatsioon. Täpsemat infot Rohelise Kontori tunnistuse taotlemise kohta saab EKJA kodulehelt (www.ekja.ee).

Varem Rohelise Kontori tunnistuse saanud on mitmed tuntud eraettevõtted (näiteks ABB, Ragn-Sells, Starman), ministriumid (näiteks rahandus-, majandus- ja kommunikatsiooni- ning haridus-ministrium) ning kohalikud omavalitsused (näiteks Harku ja Rae vallavalitsused, Keila linnavalitsus).

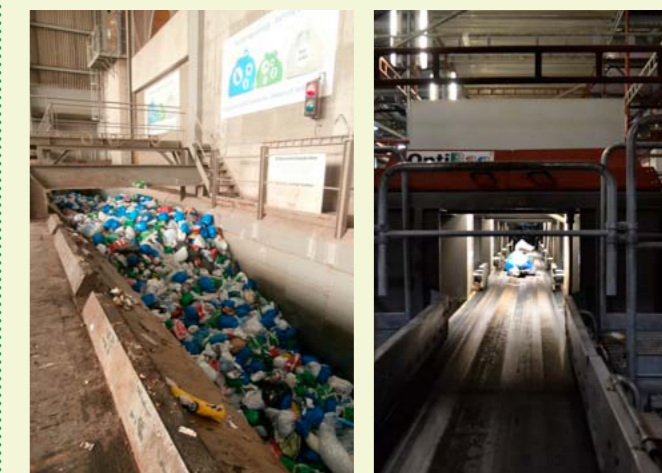
EKJA liikmete külastusreis Põhjamaadesse

Kerlin Öunapuu, EKJA tegevuste koordinaator

Seekordne EKJA külaskäik viis 20 keskkonnahuvilist Norra (Oslosse ja Haldenisse) ning Taani (Kopenhaagenisse), uudista-ma Põhjamaade uudsemaid keskkonnatrende. Õppereisi toetas Põhjamaade Ministrite Nõukogu.

Sisukas õppereis algas kohe pärast varahommikust lendu Tallinnast Oslosse – lennujaamas võttis meid vastu Oslo lennu-jaama keskkonnaspetsialist Jan Anders Marheim. Marheim rääkis uhkusega lennujaama pingutustest CO₂ emissioonide vähenda-misel. Lennujaam on liitunud *Airport Carbon Accreditation* prog-rammiga, mille eesmärk on astuda samme ökoloogilise jalajälje vähendamise suunas. Lõppeesmärk on saavutada 2020.aastaks CO₂ neutraalne lennujaam (lennujaama kontrolli all olevate tege-vuste kaudu). Selle eesmärgi poole liikumiseks on lennujaam muude tegevuste hulgas nt ostnud hiljuti hulgaliselt elektriautosid. Elektriautode kasutamise propageerimiseks on lennujaama terri-tooriumil küllastajatele mõeldud 200 elektriauto laadijat, millega laadimine sisaldub parkimise tasu sees.

Meie külaskäigu teiseks võõrustajaks oli Oset veetöötusjaama (Oslos) juhataja Ola Grefsrud. Oset veetöötusjaam varustab Oslo linna elanikke 85% ulatuses puhta joogiveega kasutades selleks ca 95 mln m³ Maridlasvannet järveveest aastas. Huvitav oli näha, kuidas veetöötusjaam on ehitatud kalju sisse. Maa-alune veetöötuskom-plekt võib tunduda esialgu küll kuluka ettevõtmisena, kuid nagu välja tuli, on sellel hoopis rida eeliseid – veetöötuskompleksi rajamine oli võrreldes maapealse kompleksi rajamisega isegi odavam, lisaks on tagatud jaamas ühtlane sisetemperatuur. Ning pealegi ei olnud järve ääres tegelikult tasast maapinda leidagi. Lisaks saime teada ka huvitava fakti selle kohta, kuidas Oslo elanikud oma veetarbimi-se eest maksavad – nimelt toimub arvestus veetarbimise tasu kohta elamupinna suuruse järgi, mitte tegeliku veetarbimise järgi, nagu see Eestis ja ka enamuses teistes riikides on. Nii on elanikel igakuiselt fikseeritud tasu veetarbimise eest, olenemata sellest kui palju vett reaalselt kasutatakse.

Esimese päeva ametliku osa lõpetasime innovaatilises Haraldud optilist jäätmete sorteerimisjaamas, kus tutvustati meile nii sorteerimisjaama kui ka vahetult selle kõrval asuvat jäätmejaama ning jäätmete põletusjaama. Oslos toimub ela-nikkonnalt olmejäätmete kogumine eri värvi kilekottides, mis visatakse ühte konteinerisse – roheline kilekott biojäätmete jaoks, sinine kilekott plastijäätmete jaoks ning muud värvi kile-kott muude segaolmejäätmete jaoks ning kuni 300 m kaugusel ka klaasi ja metalli kogumiskonteinerid. Rohelised ja sinised kilekotid on tasuta saadaval kõikides toidupoodides. Optilises sorteerimisjaamas sorditakse kilekotid vastavalt nende värvile ning suunatakse edasisele käitlemisele. Lisaks on elamumajade kõrval ka eraldi konteiner paberi- ja pappjäätmete jaoks. Kuna liigiti kogumine ei ole paraku elanikkonnale kulusid kokkuhoidev (st liigiti kogutud jäätmete äraveo eest tuleb maksta sama hinda, mis segaolmejäätmete äraveo eest), siis ainus ajend prügi sor-teerimiseks kodudes on soov keskkonda säästa – seega panus-tatakse rohketele teavituskampaaniatele, et motiveerida ela-nikkonda jäätmeid liigiti koguma. Siiani ei ole see veel piisavalt head tulemust andnud – vaid 37% majapidamistes tekkivatest olmejäätmetest kogutakse liigiti (eesmärk on 50%), kuigi eeskjuu on reklaamide kaudu andnud nii lastealapsed kui ka isegi Norra kroonprintsess.

Teine päev algas bussisõiduga Haldenisse – sihtpunkt oli **Norske Skog Saugbrugs paberivabrik**. Kuigi bussijuht hoiatas meid, et teel Haldenisse on vaade aknast üsnagi igav, ei teadnud ta seda, et meie, eestlaste, jaoks tekitab väiksemgi pinnavorm elevust. Nii jaguneski reisiseltskond kaheks – pooled klõpsutasid hoogsalt terve tee vältel oma kaameratega samal ajal kui ülejäänud nautisid ilusat vaadet magades. Kohale jõudes võttis meid lahkesti vastu Norske Skog Saugbrugs kvaliteedijuht Trong Mageli. Norske Skog Saugbrugs paberivabrik avati 1859. aastal ning oli esialgu hoopis saeveski. Paberit hakati tootma alles aastal 1915. Vabrikus toodetakse superkalandeeritud paberit (SC), mida kasutatakse ajakirjade, kataloogide ja reklaamlehtede valmistamiseks. Norske Skog Saugbrugs paberivabrik on üks suurimatest omataolistest tootmisüksustest maailmas, kus toodetakse sellist paberit. Kogu toodang eksporditakse riigist välja – peamiselt USA-sse. Uskumatuna tundus fakt, et keskkonnasäästu meetmeid hakati vabrikus rakendada alles 1970-ndate keskel ning enne seda olevat vabriku kõrval olev jõgi nii reostunud, et sellest võis lihtsalt üle kõndida.

Peale paberivabriku külastust kasutasime ära erakordselt ilusat kevadilma ning tegime jalutuskäigu Haldeni mäe tipus asuvas Fredriksen kindluses.

Seejärel võtsime suuna tagasi Oslo peale, kus oli ootamas DFDS Seaways kruisilaev, mis sõidutas meid Kopenhaagenisse.

EKJA õppereisi kolmas ja ühtlasi ka viimane päev algas külastusega **Euroopa Keskkonnaagentuuri**, kus anti meile ülevaade EEA tegemisest. EEA eesmärk on pakkuda usaldusväärset ja sõltumatut keskkonnateavet nii keskkonnapoliitika kujundajatele kui ka rakendajatele ja hindajatele ning samuti üldsusele. EEA organisatsioon koosneb erinevate valdkondade programmidest nagu õhk ja kliimamuutused, looduslikud süsteemid, kommunikatsioon jne. Meie kohtusime programmi „Integreeritud keskkonnahinnagud“ projektijuhtiga Almut Reichel, kes andis ülevaate jätkusuutliku tarbimise ja tootmise ning jäätmete vallas tehtud uuringutest.

Viimase sihtpunktina külastasime Kopenhaagenis asuvat Põhjamaade suurimat – **Vestforbrænding jäätmepõletusjaama**, kus võttis meid vastu rõõmsameelne Søren Skov Vestforbrænding avalike suhete osakonnast. Tehas kuulub jäätmekäitlusorganisatsioonile Vestforbrænding. Vestforbrænding on mittetulundusorganisatsioon, mille omanikud on 19 Taani maakonda. Tehas suudab põletada 600 000 tonni jäätmeid aastas. Iga päev tuuakse jäätmepunkrisse ca 1600 tonni jäätmeid. Põletamise tulemusena saadud energiast toodetakse nii elektrit kui soojust.

Ning saigi meie reis läbi. Suur aitäh torele reisi õnnestumise eest uudishimulikule EKJA reisiseltskonnale ning reisi kaasrahastajale, Põhjamaade Ministrite Nõukogule. Kohtumiseni uutel reisidel nii Eestis kui välismaal! Kuna külastatavate ettevõtete valik lähtub just EKJA liikmete soovidest, siis olgem ka edaspidi aktiivsed oma eelistusi välja ütlemal!

EKJA koostab keskkonnanjuhtimise konsultantidele Hea Tava

Kerlin Õunapuu, EKJA tegevuste koordinaator

Maikuu 2015 seisuga on Eestis sertifitseeritud 509 ettevõtet vastavalt ISO 14001 standardile. Võrreldes eelmise aastaga on see number oluliselt suurenenud (aprill 2014 seisuga oli sertifikaat 467-l organisatsioonil). Vaatamata sertifitseeritud ettevõtete suurele arvule on alust arvata, et paljude ettevõtete puhul on keskkonnanjuhtimissüsteem (KKJS) toimiv vaid paberil ning tegelikkus süstemaatilist keskkonnanjuhtimist organisatsioonis ei toimu.

Keskkonnanjuhtimissüsteemide kvaliteet sõltub aga paljuski konsultandist, kes aitab ettevõtetel juhtimissüsteemi sisse seada. Täna aga puudub ühtne lähenemine KKJS-i juurutamise konsulteerimisele ning sellest tulenevalt on juurutatud ja tõendatud keskkonnanjuhtimissüsteemide kvaliteet väga kõikumine. Keskkonnanjuhtimissüsteemi juurutamise konsulteerimise teenus ei ole Eestis reguleeritud, samuti ei ole paika pandud pädevuse kriteeriumid. Seetõttu pakub antud teenust suur arv erineva pädevusega konsultante, mistõttu on ka teenuse kvaliteet väga erinev.

Probleemid seoses keskkonnanjuhtimissüsteemide juurutamise, rakendamise, konsultandi töö kui ka sertifitseerimisega tulid ilmsiks ka EKJA ja Keskkonnaministeeriumi kaaskorraldatud ümarlaudadel (vahemikul 17.11.14 - 26.01.15), kus arutati keskkonnanjuhtimissüsteemide kvaliteedi, tulemuslikkuse, juurutamise ning sertifitseerimisega seotud probleeme. Ümarlaud toimusid erinevate osapooltega - konsultandid, sertifitseerijad, keskkonnanjuhtimissüsteemi juurutanud ettevõtted, Eesti Akrediteerimiskeskus.

Et saaks olla kindel tõendatud organisatsioonide keskkonnanjuhtimissüsteemide tulemuslikkuses, tuleb KKJS juurutada ühtsetel arusaamadatel ning ühtsel kvaliteediga. Selle eesmärgi poole püüdlamiseks kavatseb EKJA koostada keskkonnanjuhtimise konsultantidele töös järgitavate põhimõtete kogumiku ehk Hea Tava. Hea Tava saab sisaldama põhimõtteid ja soovitusi, millest konsultandid oma tööalases tegevuses/käitumises juhivad ning keskkonnanjuhtimissüsteemi rakendamise kirjeldust, mis aitab KKJS rakendavatel ettevõtetel mõista KKJS olemust ja miinimumnõudeid. Hea Tavaga liitunud konsultandid koostatakse EKJA alla ning avaldatakse EKJA kodulehel, kust on võimalik konsultanti otsivatel klientidel saada informatsiooni KKJS-i rakendamise elementide kohta. Samas saavad ka kliendid olla kindlad, et Hea Tavaga liitunud konsultantide seast teenusepakkujate valides saavad nad kvaliteetset teenust, mida on vaja kvaliteetse keskkonnanjuhtimissüsteemi ülesehitamiseks ning toimivana hoidmiseks.

Hea Tava plaanitakse hakata koostama koostöös Keskkonnaministeeriumiga septembris 2015. Et jälgida asja kulgu, kiigake aegajalt EKJA kodulehele (www.ekja.ee) uudiste rubriiki.

KLIIMAMUUTUS KUI VÕIMALUS

Marit Sall, Eesti Arengufond, Cleantech valdkonna projektijuh

Bloombergi andmetel on viimase kümne aasta jooksul investeringud taastuenergeetika tehnoloogiasse üle maailma suurenenud viis korda. Kiiresti kasvab ka kogu cleantech valdkond tervikuna – ennustatakse, et edaspidine kasv on igal aastal 7-8 protsenti (Cleantech Finland). Kümne aasta pärast peaks säästva tehnoloogia valdkonda mahtuma 6 protsenti kogu maailma äritegevusest (Cleantech Switzerland). Ka Richard Branson (2011) on öelnud, et kliimamuutuste valdkond on me põlvkonna suurim võimalus varandust luua. Selge on see, et võidavad need, kes saavad vähemaga rohkem teha.

Just cleantech¹ ettevõtted pakuvad lahendusi, mis vähendavad energia- ja materjalikasutust, kasutavad taastavaid allikaid või likvideerivad inimtekkelist keskkonnareostust toodete, teenuste või tehnoloogiate arendamise abil. Selleks, et selliseid ettevõtteid oleks rohkem, need kasvaksid kiiremini ning suudaksid maailmakonkurentsist läbi lüüa, tuleb valdkonna arengut edendada senisest süsteemsemalt ja koordineeritumalt.

Kuidas Arengufond cleantech valdkonna arendamisele kaasa aitab? Arengufond alustas 2014. aasta sügisel cleantech valdkonna kaardistamist, et välja selgitada valdkonnaga tegelevad organisatsioonid Eestis, nende vajadused ja soovid edaspidiseks arenguks. Keskkonnapoliitika ja nõuded ei ole skaleeruvad. Skaleeruvad on innovatsioonidel põhinevad ärimudelid, mis käivitavad cleantech ettevõtteid, vähendades samaaegselt kordades mõju kliimale. Seetõttu ei püüa Arengufondi cleantech programm mitte seadistada karmimaid keskkonnanoõudeid, vaid pühenduda cleantech ettevõtluskeskkonna edendamisele. Programmi pikemaks eesmärgiks on luua tugiorganisatsioone ja ettevõtteid ühendav ja toetav katuseorganisatsioon, mille visioon on viia Eestis Euroopas tunnustatuks cleantech lahenduste arendajaks ja rakendajaks. Programm keskendub neljale võtmevaldkonnale: Cleantech idufirmad ja innovatsioon; haridus; teabevahetus, üritused ja võrgustumine ning rahvusvaheline koostöö.

Mida 2015. aastal teeme?

Arengufond käivitab 2015. aastal tegevused idufirmade suunal ning töötab koostöös cleantech tugiorganisatsioonide, klastrite, ettevõtjate ja idufirmadega välja Cleantech Fookusgrupi raames Eesti cleantech ökosüsteemi arendamise tegevuskava.

¹ Cleantech ehk säästev tehnoloogia, mille all peame silmas tooteid, teenuseid ja tehnoloogiaid, mis vähendavad ressursikasutust ja mõju keskkonnale.

Idufirmadele on suunatud 2015. aastal järgmised programmid: **Cleantech Breeze** on kord kuus toimuv ürituste sari, mis tutvustab säästva tehnoloogia trende, rahastus- ning õppimisvõimalusi ja tugiprogramme. Info ürituste kohta on leitav "Cleantech Estonia" Facebooki lehel.

ClimateLaunchpad on Euroopa suurim säästva tehnoloogia äriideede konkurss, mida korraldatakse 28 riigis. Programmi eesmärk on parandada cleantech ideega meeskondade kui ka idufirma teadmisi ettevõtlusega alustamise põhitõdedest, idee potentsiaalikusest ja selleks vajaminevatest ressurssidest. Programmi kandideerimine on avatud 5. juunini.

"**Pioneers into Practice**" on Eesti Arengufondi ja Euroopa suurima kliima-alast innovatsiooni edendava organisatsiooni Climate-KIC praktikaprogramm keskkonnaspetsialistidele. Sellel aastal asub 5 Eesti säästva arengu eksperti nii teadusasutustest, riigisektorist kui ka ettevõtlusest praktiseerima Euroopas.

Nordic Cleantech Open on cleantech idufirmadele suunatud võistlusprogramm Skandinaavias, mida korraldab Cleantech Scandinavia ja mille tegevust Eestis koordineerib Arengufond. Programm aitab ettevõtetel investoreid leida.

Cleantech Open on maailma suurim säästva tehnoloogia start-up-kiirendi, mis asub Silicon Valleys. Partnerina pakub Eesti Arengufond ühel murrangulist lahendust väljatöötaval start-up'il võimalust osaleda Global Ideas võistlusel Silicon Valley's.

Lisaks on väljatöötamisel koostöös tugevate partneritega Skandinaaviast teisigi cleantech ettevõtlust toetavaid programme. Cleantech valdkonnas on palju võimalusi ning Eestis on potentsiaali neid võimalusi realiseerida. Arengufondi cleantech tegevused toetavad tulevasi kliimakangelasi selliste võimaluste elluviimisel.

PAKENDIARUANDE AUDITI KITSASKOHAD PRAKTIKAS JA LAHENDUSVÕIMALUSED

Mart Nõmper, Rödl & Partner, vandeaudiitor

Pakendiaruandluse korraldamise nõue on Eestis juba enam kui 10 aastat vana. Alates 2015. aastast tuleb pakendiaruandluse aruandeid hakata ka auditeerima. Audit tuleb läbi viia juba 2014. aasta kohta koostatavatele pakendiaruannetele. Pakendiaruandluse audiitorkontrolli eesmärk on anda hinnang auditeeritava kalendriaasta pakendiaruande vastavuse kohta pakendiseaduse nõuetele. Auditeeritakse pakendiettevõtja poolt koostatud pakendiaruannet.

Audit suurendab aruande kasutaja jaoks kindlustunnet, et aruandes ei sisaldu olulisi vigu. Seadusandja üheks eesmärgiks oli muuta pakendiarvestus paremini kontrollitavaks ja pakendiaruandlus täpsemaks, mis eesmärgil seatigi pakendiaruandlusele audiitorkontrollikohustus.

Pakendiettevõtjaks, kelle pakendiaruandlust on auditeerida vaja, on kõik ühingud ja organisatsioonid, kelle kalendriaasta Eestisse müügiks toodud pakendatud kauba või toodete või Eestis tegevuse käigus täiendavalt pakendatud toodete pakendite pakkematerjali kogus ületab plastpakendi puhul 100 kg ja/või muust materjalist pakkematerjali kogus 200 kg. Siinjuures tuleb tähele panna, et pakendiaruandluse pidamise ning pakendiauditi läbiviimise kohustus võib tekkida mitte ainult Eesti äriregistris registreeritud ühingutel, vaid ka näiteks välismaa äriühingute Eestis tegutsevatel filiaalidel ning püsivatel tegevuskohtadel.

Kuigi väikeses koguses pakendite turule laskjate pakendiaruandlust ei ole vaja auditeerida, ei tähenda see, et väiksematel ettevõtetel poleks vaja pidada pakendiarvestust – pakendiarvestuse pidamise kohustus on ikka, puudub vaid pakendiaruandluse auditeerimiskohustus.

Pakendiauditiit võivad läbi viia kõik tegevusluba omavad Eesti vandeaudiitorid ja audiitorühingud, mitte kõik audiitorid pole aga sellele valdkonnale spetsialiseerunud ega tegele seetõttu pakendiaruandluse audiitorkontrolliga, mis on spetsiifiline ning nõuab eriteadmisi finantsauditiga võrreldes.

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruannet auditeerival audiitoril peaks pakendiauditi läbiviimine olema lihtsam ja aega pakendiauditi tegemiseks kuluma vähem kui n-ö võõral audiitoril, sest aastaaruannet auditeerival audiitoril peaks olema hea ettekujutus ettevõtte tegevusest, arvestussüsteemidest ja rutiinidest.

Pakendiaruandluse audiitorkontrolli kohustuslikuks tegemise eesmärgiks oli eelkõige aruandluse korrastamine, millega tekkis ettevõtjatele halduskoormuse kasv ning täiendavad väljaminekud. Tegelikult aitab pakendiaruandluse auditeerimine lisaks riigile esitatava info kvaliteedi tõstmisele vähendada ka eba-

vet konkurentsi ettevõtjate vahel (ühed loovad arvestussüsteemid, kulutavad aega andmete kogumisele ja raporteerimisele, maksavad tasusid ja/või aktsiise ning tellivad auditi, samas kui teised sellega ei tegele ja nendest kuludest ebaõiglaselt pääsevad).

Pakendiaruandlusega seotud küsimuste korral soovime pöörduda eelkõige oma taaskasutusorganisatsiooni, oma audiitori või kellegi kolmanda valdkonda tuntva spetsialisti poole. Ka internetis on palju asjakohast materjali, alustada soovitaksin pakendiseaduse läbilugemisega.

Meie kogemus näitab, et kuigi pakendiaruandlust on üldiselt peetud korralikult, on siiski ca. pooltel juhtudel pakendiaruandluses sees vead. Peamised riskikohad pakendiarvestuses meie senise kogemuse põhjal on:

1. arvatakse, et pakendiseadus laieneb ainult kaubaga tegelevate ettevõtjatele. Tegelikuses võib ka teenust osutav ettevõtte, kes näiteks ostab endale väljastpoolt Eestit arvuteid, mööblit vms, mis on pakendatud, muutuda pakendiettevõtjaks pakendiseaduse tähenduses, pidama arvestust tema poolt maale toodud pakendite üle ning teatud juhtudel isegi tellima pakendiauditi;
2. usaldatakse ilma kontrollimata ettevõtteväliste teenusepakujate poolt koostatud pakendiaruandeid. Enamasti ei ole majaväline aruande koostaja väga täpselt kursis, millised kaubad ja kuidas pakendatud on ettevõtte maale toonud, sest neil puudub sellekohane täpne ülevaade. Majaväline pakendiaruandluse teenusepakkuja, kes koostab pakendiaruande ainult ostuarvetel oleva info alusel, koostab suure tõenäosusega väärarvande, sest ostuarvetel pole reeglina kogu infot, mis on vajalik pakendiaruandluse korrektseks koostamiseks;
3. kui müügi pakendite osas peetakse üldiselt väga täpset arvestust, vahest isegi nii täpset, et iga müüdava kaubaartikli kohta on tarkvaras täpselt kirjas, mis moodi on toode pakendatud ühes pakendi liikide ja kaaludega, siis sageli ununeb ära kauba veo- ehk transpordipakend. Eriti just jaetarbijale läbi interneti müügi puhul võib veo- ehk transpordipakendi mass olla suurem kui kauba enda müügi pakend. Sõltuvalt jaetarbija poolt tellitud kauba kogusest võib veo- ehk transpordipakend olla erineva kaaluga ja selle üle on keerulisem arvet pidada ning samuti võib see sootuks ununeda.

Rödl & Partner

KESKKONNATEGEVUSE HEA NÄIDE - STATISTIKAAMET

2013. aastal valminud uue Statistikaameti hoone keskkonnamõju jälgimist ja vähendamist peeti silmas juba uue hoone projekteerimisel.

Büroohoones on rakendatud nutikaid lahendusi

Hoone külgedel on kasutatud ilmakaarele sobivaid päikesekaitselemente. Lõunapoolsel küljel on akendel suure päikesekaitseteguriga klaasid, mis lasevad päikese soojusenergiat läbi 16% vähem kui teised aknad, samal ajal on säilitatud suur läbipaistvustegur. Läänepoolsetele külgedele on paigaldatud vertikaalsed varjud, mis kaitsevad ruume otsese päikesekiirguse eest.

Ruumide valgustus on intelligentne, reguleerides end inimese kohaloleku ja loomuliku valguse tugevuse järgi. Ruumide õige valgustus hoiab ära ülevalgustatuse ja vähendab valgustite soojusertust, mis omakorda vähendab ruumide jahutamise vajadust. Võrreldes tavapärase valgussüsteemiga aitab automaatne süsteem kokku hoida ligi 20% energiat.

Statistikamaja Tatari 51, Tallinn

Tualettide ja liftišahtide väljatõmmatav õhk liigub läbi soojusvaheti. Üldjuhul on levinud olukord, kus nimetatud ruumidest välja tõmmatav soe õhk, mis on suure saastatusega ega tohi seguneda sissepuhkeõhuga, läheb otse väliskeskkonda. Statistikaameti büroohoones kasutatakse nimetatud ruumide väljatõmbes vahesoojusandjaga ventilatsioonisüsteemi, mille puhul on välistatud heitõhu segunemine värske õhuga ja mis tagab suurema energiatõhususe ning energia kokkuhoiu.

Kõikides ruumides on andurid temperatuuri ja nõupidamisruumides CO₂ mõõtmiseks, mis vastavalt reguleerivad kütte, ventilatsiooni ja jahutusseadme tööd.

Büroohoones kasutatakse automaatikasüsteemide kauglugemist ja -kontrolli, mis teeb hoone haldamise ja igapäevaste häirete jälgimise ning analüüsimise märksa operatiivsemaks ja kulutõhusamaks. Tänu hooneautomaatikale on võimalik aja jooksul välja töötada optimaalseimad, hoone kasutaja omapära ja harjumusi arvestavad tehnosüsteemide töörežiimid.

Hoones on kaks lifti, mis toodavad pidurdusjõust elektrit ja suunavad selle tagasi maja elektrivõrku. Kui lifti ei kasutata, lülitub kabiini valgustus välja; liftides kasutatakse LED-lampe. Liftiüksed on eelavanemisega, mis tähendab seda, et ukсед hakkavad avanema enne peatumist. Tänu uste eelavanemisele liigub lift korruste vahel kiiremini ja ooteaeg on lühem.

Majja sisenedes saab ekraanilt vaadata maja energiatarbimist reaalselt.

Idapoolses hoonetiivas on kasutatud moodulvaheseinu, mis võimaldavad ruumide suurusi paindlikult muuta, vajaduse korral seinu ära võtta või teise kohta paigaldada.

Hoone parklas on elektriautode laadimiskohad.

Hoone sisustamisel on kasutatud Eesti disainerite loomingut ja Eestis toodetud mööblit.

Roheline kontor ja töötajate teadlikkuse tõstmine

Statistikaamet on juurutanud Rohelise Kontori põhimõtteid ning saanud ka selle väärilise tunnistuse (loe lähemalt lk 2).

Statistikaametil on kaks kaugtöökontorit Tartus ja Viljandis, kellega peetakse koosolekuid videopildi vahendusel. Hoones ei ole joogiveeautomaate, juuakse kraanivett ja pakutakse seda ka üritusel. Jäätmeid kogutakse loomulikult liigiti. Töötervishoidu silmas pidades on soetatud mõningad istumis- ja katsetamiseks, kas nende kasutamine aitab leevendada pidevast istumisest tingitud vaegusi. Töötajatel on võimalik jätta oma jalgrattad parklas asuvasse jalgrataste puuri ning kasutada esimesel korrusel asuvaid dušširuumi.

Olulisim on muidugi see, et Statistikaameti töötajad lõövad kaasa nii tervishoiu- kui ka keskkonnaal- gatustes. Hetkel käib organisatsioonis aktiivne jalgrattaga liikumist propageeriv kampaania. SiseTVs näitavad oma oskusi peadirektor ja teised Statistikaameti töötajad. Liikumise väärtustamiseks on ostetud üks jalg- ja tõukeratas.

Samuti on töötajad organiseerinud terrassil rohevahetuse nädala, kus aiandushuvilised vahetavad omavahel taimi. Käiakse koos matkadel ja praegu on avatud näitus töötajate toodud taaskasutatud esemetest.

Äsja lõppes ka edukalt kasutatud patareide kogumiskampaania, kus koguti kokku suur hulk ka kodu- dest toodud patareisid. Kuna majas on kõigil osakondadel oma kööginurgad, siis plaanitakse terrassil kasvatada maitsetaimi toiduvaliku tervislikumaks muutmiseks. Sügisel on kavas peadirektori eest- vedamisel korraldada väljasõit prügimäele, et suurendada töötajate teadlikkust prügisorteerimise vajalikkusest.

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

22.aprillil toimus EKJA üldkoosolek. Üldkoosolekul valiti kaheks järgneva aastaks uus juhatuse koosseis: Mirjam Vili (uus juhatuse liige), Jana Kelus (juhatuse esimees), Ellen Kaasik (juhatuse aseesimees), Harri Moora, Kai Peet, Siret Sömer, Olavi Tammemäe, Kalle Kikas, Tõnis Meriste. Üldkoosolekule järgnes 22.aprillil ka EKJA ning advokaadibüroo GLIMSTEDT korraldatud seminar: „Aktuaalset keskkonnaõiguse valdkonnas 2015. aastal – pakendite auditeerimine ning uued ruumilise planeerimise ja keskkonnamõju hindamise reeglid“. Seminarist ning seminari meediakajastustest loe lähemalt EKJA kodulehelt uudiste rubriigist. (siin on link taga, see peaks pdf versioonis klikitav olema)

11.-13.märtsil toimus EKJA külastusreis Norra ning Taani. Kolmepäevase tutvumisreisi ajal külastati optilist jäätmete sorteerimisjaama Oslos, Norse Skog paberivabrikut Haldenis,

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

Euroopa Keskkonnaagentuuri Kopenhaagenis ning palju teisi põnevaid ettevõtteid ja organisatsioone. Loe lähemalt lk 3-5.

EKJA andis välja esimesed Rohelise Kontori tunnistused. Alates 2015. aastast hakkas EKJA välja andma Rohelise Kontori tunnistusi kontoritele, kes on rakendanud keskkonnanõu põhimõtteid vastavalt Rohelise Kontori kriteeriumidele. Varasemalt on tunnistused väljastanud SEI Tallinn. Loe lähemalt tunnistuse saanud kontoritest lk 2.

EKJA sõlmis koostöölepingu koos Eesti Kvaliteediühingu ning Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga. Lepingu eesmärk on ühiselt kaasa aidata konkurentsivõimelise ja vastutustundliku ettevõtluse arengule Eestis.

EKJA hakkab koostama keskkonnanõu konsultantidele töös järgitavate põhimõtete kogumikku (Hea Tava). Hea Tava saab sisaldama põhimõtteid ja soovitusi, millest

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

konsultandid oma tööalases tegevuses/käitumises juhendavad ning keskkonnanõu missüsteemi (KKJS) rakendamise kirjeldust, mis aitab KKJS rakendavatel ettevõtetel mõista KKJS olemust ja miinimumnõudeid. Loe lähemalt lk 10.

EKJA liikmed käisid koos SEI Tallinna töötajatega ühiselt metsa istutamas. 21.aprillil pandi Kelba külas maha ca 700 kuuseistikut.

Ettepanekuid uute seminaride jms teemade osas ootame: ekja@ekja.ee või 6276112

EESTI KESKKONNAJUHTIMISE ASSOTSIATSIIONI LIIKMED

Eesti Keskkonnanõu Assotsiatsiooni liikmeskond koosneb tegevliikmetest ja toetajaliikmetest. Tegevliige on ettevõtlusega tegelev juriidiline isik, riigiasutus või omavalitsus, kes tunnustab ja järgib assotsiatsiooni põhikirja ning maksab liikmemaksu. Tegevliikmel on üldkoosolekul hääleõigus.

Toetajaliige on juriidiline või füüsiline isik, kes on huvitatud assotsiatsioonis aktiivselt või passiivselt tegutsemisest ja osalemisest ühisüritustel. Toetajaliikmel ei ole üldkoosolekul hääleõigust, kuid ta maksab liikmemaksu. Liikmeks astumise infot leiab EKJA kodulehelt.

Tegevliikmed

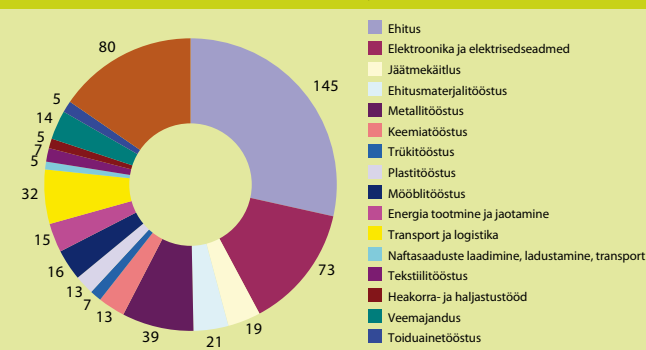
AS Kunda Nordic Tsement*, AS Eesti Energia*, AS Tallinna Sadam*, Rakvere Farmid AS*, AS Eesti Raudtee*, AS Tallinna Vesi*, ELLE OÜ*, AS Eesti Keskkonnanõu*, Ragn-Sells AS, Bureau Veritas Eesti OÜ, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saint-Gobain Ehitustooted AS, AS Irbistero, OÜ J. R. Technoconsult, AF-Consulting AS, Det Norske Veritas Eesti OÜ, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS, Lloyd's Register EMEA Eesti filiaal, AS Eesti AGA, AS Amhold, Rödl & Partner OÜ, Kvalita OÜ, Advokaadibüroo GLIMSTEDT OÜ

Toetajaliikmed

ABB AS*, SEI Tallinn SA*, Olavi Tammemäe*, OÜ Hendrikson & Ko, AS Lemminkäinen, Eike Riis, Ants Tammeppu, Anni Turro, Peeter Saks, AS ORTO, AS Mistra-Autex, Lembit Lait, AS ESTKO, AS Metrosert, AS Tallinna Lennujaam, AS Estonian Cell, AS Kuusakoski, Stoneridge Electronics AS, Enics Eesti OÜ, Age Poom, Note Pärnu OÜ, BrainTeam OÜ, Laire Suurvälgi, Karin Kilk, Luule Sinisov, Kristi Öige

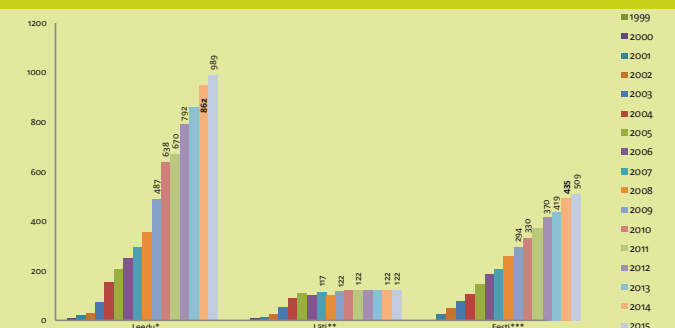
*Asutajaliikmed (EKJA loodi 2003. aastal)

ISO 14001 sertifikaadid tegevusalade kaupa Eestis

Eesti Kvaliteediühingu andmetel (2015)

ISO 14001 juurutanud ettevõtete arv Balti riikides (1999 – 2015. aasta algus)

* Leedu Standardinõukogu: www.lsd.lt

** Läti Kvaliteediühing: www.kvalb.lv

*** Eesti Kvaliteediühing: www.eaq.ee

(Läti sertifitseerijad pole enam aastaid ühingu eraldi ISO 14001 kohast infot saanud, kuid ühingu esindaja sõnul võib eeldada, et hetkel on neid ettevõtteid tegelikkuses kõvasti üle 122)

ECO-NET.EE

Jätksuutliku ettevõtja teabeallikas

